

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 6P/29/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8820200450
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Mihóková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2020:8820200450.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Ivetou Mihókovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, maloletého U. O., B.. XX.XX.XXXX, bytom pri matke, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, na návrh otca U. O., B.. XX.XX.XXXX, X. U. N. XXXX/XX, P. B. O., zastúpeného Y. Y. Š., H., B. U. XX/XX, V., za účasti matky T. H. O., B.. XX.XX.XXXX, X. U. N. XXXX/XX, P. B. O.C., O. Č. X. XX, W. - K., zastúpenej Y. U. W., H., Š. XX, W., o zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu, t a k t o

rozhodol:

Súd návrh otca **z a m i e t a**.

Súd **u r č u j e** nad výchovou mal. U. O. dohľad.

Žiaden z účastníkov **n e m á n á r o k** na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Otec sa podaným návrhom domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zmenil rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 6P/78/2017-69 zo dňa 14. novembra 2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 24CoP/51/2018-170 zo dňa 29. januára 2019, čo do výroku o zverení mal. U. O., B.. XX.XX.XXXX, čo do výživného a úpravy styku a to tak, že: T. U. O., B.. XX.XX.XXXX zveruje do striedavej osobne starostlivosti oboch rodičov, ktorí sú oprávnení počas svojho výkonu tejto starostlivosti zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok, s účinnosťou od právoplatnosti tohto rozsudku. Výživné na mal. syna otec navrhol neurčiť. Ďalej žiadal, aby súd vyslovil, že mal. U. bude mať trvalé bydlisko na adrese U. N., XXXX/XX P. B. O. a určil, že matka je povinná vyplácať otcovi mal. U. polovicu rodinných prídavkov a polovicu daňového bonusu. Vo svojom návrhu uviedol, že rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 6P/78/2017-69 zo dňa 14. novembra 2017, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 24CoP/51/2018-170 zo dňa 29. januára 2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 18.01.2018 a vykonateľnosť dňa 21.03.2019 bolo jeho manželstvo s matkou mal. detí rozvedené. Na čas po rozvoде boli maloleté deti P.G. B.. XX.XX.XXXX H. U., B.. XX.XX.XXXX zverené do osobnej starostlivosti matky. Zároveň bol zaviazaný platením výživného na mal. deti a týmto rozhodnutím bolo upravené aj jeho stretávanie sa s mal. deťmi. Dôvodom podania tohto návrhu je nielen zhoršený prospech syna, ako aj skutočnosť, že matka odchádza od detí, necháva ich osamote, dokonca aj cez noc. Svoju vyživovaciu povinnosť si riadne plní, pričom matka detí starostlivosť o ne neposkytuje podľa jeho názoru dostatočne. Matka mal. detí prichádza vo večerných hodinách, zatvorí sa do izby, stále len telefonuje a o syna sa nestará. Uviedol, že prevažne absolvuje so synom prípravu do školy, záleží mu na tom, aby dosahoval aspoň také výsledky ako keď bývali v spoločnej domácnosti. Má za to, že matka deťom poskytuje len to nevyhnutné, že im neposkytuje starostlivosť dostatočne. Ďalším dôvodom, pre ktorý podal tento návrh je to, že matka mal. detí mu oznámila, že sa

odšahuje z P. B. O. a vyhrážala sa mu, že ho „odstrihne“ od detí. Dostali sa k nemu informácie, že sa chce odsťahovať do W.. V takom prípade by už bola realizácia jeho rodičovských práv a povinností ohrozená. Je presvedčený, že je v záujme ich syna, aby dokončil základnú školu vo P. B. O. B. U. N., ktorú navštevuje od prvého ročníka.

2. Písomným podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 19.05.2020 otec zmenil svoj návrh na zverenie mal. U. do striedavej starostlivosti oboch rodičov a žiadal, aby súd zveril mal. U. do jeho osobnej starostlivosti, matku zaviazal platením výživného a upravil styk matky s mal. dieťaťom. Uvedol, že po podaní tohto návrhu došlo k podstatným zmenám na strane matky mal. U.. Táto sa rozhodla požiadať svojho zamestnávateľa Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou o preloženie na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny do W.S., čo aj urobila a od 1. apríla 2020 pracuje v meste W.. So zmenou miesta výkonu práce matky maloletého je spojená aj zmena bydliska jeho syna U.. Zmenou bydliska matky maloletého U. J. T. W. došlo k situácii, kedy má za to, že model striedavej starostlivosti nie je pre maloletého vhodný, a to predovšetkým s ohľadom na vzdialenosť bydlísk obidvoch rodičov (P. B. O., W.). Je presvedčený o tom, že záujmom ich syna je nepochybne, aby bol predovšetkým v starostlivosti oboch rodičov, avšak bojí sa, že v tomto prípade to už nebude možné. Ak má súd rozhodnúť o osude dieťaťa, musí zohľadniť aj jeho ďalší vývoj, stabilitu jeho výchovného prostredia, ktorá by však za danej situácie, pri rozhodnutí o striedavej osobnej starostlivosti bola narušená. Má za to, že je v záujme syna, aby zostal v meste P. B. O., kde má stabilné prostredie, na ktoré je zvyknutý, kde má vybudované rodinné a kamarátske väzby, kde je plne socializovaný, kde bude aj naďalej navštevovať školu, krúžky, základnú umeleckú školu.

3. Súd uznesením zo dňa 09.06.2020 pripustil zmenu návrhu v tomto znení: „Mení rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 6P/78/2017-69 zo dňa 14. novembra 2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 24CoP/51/2018-170 zo dňa 29. januára 2019 čo do výroku o zverení mal. U. O.V., B.. XX.XX.XXXX, čo do výživného a úpravy styku a to tak, že: Mal. U. O.V., B.. XX.XX.XXXX zveruje do osobnej starostlivosti otca, ktorý ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Matku zaväzuje platiť na výživu mal. U. vo výške 150,- eur mesačne, vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky. Matka je oprávnená stretávať sa s mal. U. každý páry vikend v čase od piatku od 17.00 hod. do nedele do 18.00 hod. a počas letných prázdnin prvých 14 dní v mesiaci júl od 01.07. toho ktorého roka od 10.00 hod. do 14.07. toho ktorého roka do 18.00 hod. a od 01.08. toho ktorého roka od 10.00 hod. do 14.08. do 18.00 hod. Otec je povinný maloletého syna v stanovenom čase na stretnutie s matkou pripraviť a pred domom, kde býva ho odovzdať matke a matka je povinná mal. dieťa otcovi odovzdať na rovnakom mieste v stanovený čas.“

4. Matka s návrhom otca nesúhlasila. Žiadala návrh v celom rozsahu zamietnuť.

5. Kolízna opatrovníčka apelovala na najlepší záujem dieťaťa, ktorý vidí v rodičovskej dohode. V prípade, že dohoda rodičov nie je možná, ponecháva vec na rozhodnutie súdu, rešpektujúc najlepší záujem maloletého.

6. Súd nariadil a vykonal dokazovanie výsluchom matky a otca, oboznámením pôvodného návrhu na začatie konania, rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 6P/78/2017 - 69 zo dňa 14.11.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 24CoP/51/2018 - 170 zo dňa 29.01.2019, vysvedčenia mal. U. z 28.06.2019 a výpisu z klasifikácie za prvý polrok šk. roku 2019/2020, správy o prešetrení pomerov zo dňa 16.03.2020 v súvislosti so zabezpečením dôkazov na rozhodnutie o neodkladnom opatrení, správou zo Základnej umeleckej školy vo P. B. O., uznesením tunajšieho súdu č.k. 6P/48/2020-48 zo dňa 25.03.2020 o nariadení neodkladného opatrenia, aktuálnou správou od kolízneho opatrovníka o prešetrení pomerov, SMS komunikáciou medzi rodičmi, daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2019, zoznamom výdavkov otca, vyjadrenia matky doručeného súdu dňa 25.09.2020, žiadosti o preradenie žiaka na inú školu a na základe takto vykonaného dokazovania zistil tento skutočný stav veci:

7. Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 6P/78/2017 - 69 zo dňa 14.11.2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 24CoP/51/2018 - 170 zo dňa 29.01.2019 bolo manželstvo rodičov mal. detí rozvedené. Mal. deti boli na čas po rozvoze zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bola zaviazaný platením výživného na mal. P. vo výške 200,- EUR mesačne a na mal. U.

vo výške 150,- EUR mesačne, vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky, začínajúc právoplatnosťou rozsudku. Zároveň bol upravený styk otca s mal. deťmi.

8. Uznesením č.k. 6P/48/2020 - 48 zo dňa 25.03.2020 tunajší súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým matke uložil povinnosť zdržať sa premiestnenia mal. U. tým, že zmení jeho bydlisko do inej obce ako P. B. O., a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedenej na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp.zn. 6P/29/2020.

9. Otec vo svojej výpovedi uviedol, že po rozvoде boli deti zverené do starostlivosti matky, súhlasil s tým. Bývali v jednom meste, so synom sa stretával veľmi často. Každé ráno pre neho prišiel a odviezol ho do školy. Boli v kontakte každý deň. Každý utorok a štvrtok pre neho chodil, išli na kebab. V styku mu matka nebránila. Potom naplnila svoje vyhrážky, že ho od detí odstrihne a z P. sa odsťahuje. Asi v novembri 2019 mu učiteľka zo Základnej umeleckej školy zavolala s tým, že syn chodí na hodiny nepripravený, necvičí, zanedbáva a je v omeškaní v učive za ostatnými deťmi, resp. že je zo skupiny najhorší. Povedala mu, že ak sa to nezlepší, tak nemá význam, aby tam ďalej chodil. Preto sa vrátil naspäť do bytu, aby sa mu mohol venovať. V žiackej knižke mal trojky, štvorky, pričom známky neboli od matky podpísané. Zostal v byte, začal sa synovi venovať, učili sa spolu každý deň, každý deň mu kontroloval zošity, úlohy. U. sa neučil, nikto na to nedohliadal. Vykonával iba tie najnutnejšie veci. Matka prichádzala domov okolo 18:00 - 19:00 hod., zavrela sa do izby a telefonovala aj tri hodiny. So synom sa učil v izbe a takto vyzeral každý deň. Matka spolu so synom odišla 26.01.2020 do W.. Odkedy odišla s deťmi sa stretával raz za dva týždne, cez víkend. U. mu povedal, že chce zostať v škole vo P. B. O., kde má svojich kamarátov. U. nemá dôvod ísť a tešiť sa na cudziu školu, ktorú ani nepozná. Neverí tomu, že by 12-ročný chlapec hovoril o možnostiach, ktoré mu mesto W. ponúka. K skutočnosti, že by zverením mal. U. do jeho osobnej starostlivosti došlo k rozdeleniu súrodencov uviedol, že pred dvoma rokmi dcéra odišla študovať do školy do W.. Bývala tam na internáte, domov chodila len cez víkendy. Deti sa videli cez víkendy a cez prázdniny. Dva roky to bolo v poriadku. Ak by syn bol v jeho starostlivosti, k deleniu súrodencov by nedošlo. Zase by boli spolu cez víkendy a cez prázdniny, tak ako to bolo dva roky predtým a nikomu to nevadilo. Ďalej uviedol, že pracuje ako živnostník, má malý pneuservis. Dosahuje príjem okolo 750,- EUR mesačne v čistom. Mimo týchto dvoch detí nemá žiadnu inú vyživovaciu povinnosť. Pracovnú dobu má od 08:00 hod. do 16.00 hod.. Víkendy má voľné.

10. Matka vo svojej výpovedi uviedla, že nie je dobré, aby sa deti rozdeľovali, lebo majú medzi sebou väzbu. Spolu sa učia. P. U. veľmi pomáha so školou. Jej pracovná doba je od 07.00 hod. do 15.00 hod. V piatok do 14:00 hod. Myslí si, že U. školu zanedbáva. V W. by mal U. školu hneď pri P. a tiež blízko ich terajšieho bydliska. Všetko zabezpečila. Nie je pravdou, že U. P. W. nikoho nemá. Uviedla, že má v W. rodinu, má tam tetu, bratrancov, ktorí majú deti, čiže nie sú vôbec izolovaní. Boli v zoologickej záhrade, na bobovej dráhe, U. chodí bicyklovať. Stále deti niekde berie, keďže o tretej končí v práci. Deťom sa maximálne venuje. Otec mal. detí ju vyhadzoval stále z bytu, bola nútená odísť niekam a nájsť si prácu, ale v prvom rade myslela na deti. Vzala do úvahy, že P. študuje v W., ušetrí na internáte a bude ju mať pri sebe pod dohľadom celý týždeň, nielen cez víkend a U. by prestúpil na školu v W.. Cez koronu bola so U. doma a snažila sa, aby sa aklimatizoval. K vyjadreniu otca mal. detí, že necháva deti bez dozoru a rieši si svoje veci, uviedla, že otec mal. detí je veľký manipulátor, všetko vytrhne z kontextu. Keď videla, že je doma, nechcela s ním byť, tak ani domov nedošla. Deti už nie sú také malé, aby chceli byť iba s ňou. Poukázala na to, že otec sa často na styk, tak ako ho majú upravený, ani nedostavil. Deti si nevedia predstaviť, aby boli rozdelené, U. povedal, že nechce byť bez P.. Prospech sa U. zhoršil na základe toho čo sa doma dialo. Doma boli neustále hádky.

11. Z vysvedčenia mal. U. z 28.06.2019 a výpisu klasifikácie za prvý polrok šk. roku 2019/2020 súd zistil, že vo väčšine vyučovacích predmetov došlo k zhoršeniu výsledkov u dieťaťa v priemere o jeden stupeň.

12. Podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou zo dňa 16.03.2020 matka sa dňa 01.03.2020 presťahovala do W.. Počas spoločnej konzultácie sa rodičia zhodli na tom, že dieťaťu sa je potrebné venovať. Matka zastáva názor, že dieťa je veľmi citlivé, zlé známky má dieťa údajne kvôli otcovým neustálym odchodom z domácnosti, kvôli hádkam medzi rodičmi, ktoré dieťa videlo (bolo svedkom). Otec hádky popieral a tvrdil, že matka zvykne chodiť neskoro domov. Ako dôkaz predložil SMS komunikáciu rodičov. Otec poukázal na to, že matka aj keď sa nachádzala v ich domácnosti, bola zatvorená v izbe a celé hodiny telefonovala, dieťaťu sa nevenovala. Matka uviedla, že zo spoločnej domácnosti odišla kvôli hádkam s otcom, nevyporiadanému BSM. Matka otca chcela z bytu vyplatiť,

vyporiadať sa. V tom čase opakovane uviedla, že školu maloletému dieťaťu meniť nebude. Po práci chodila riadne domov. O domácnosť sa riadne stará, varí, perie, učí sa s dieťaťom. Údajne otec štvrté dieťa, U., proti matke. Matka nesúhlasí so zverením dieťaťa do starostlivosti otca, údajne by sa o neho nevedel postarať. Po príchode domov sa otec stará o seba samého. Otec uviedol, že doma sa s matkou striedali v učení s ním. Priznal, že nad dieťaťom je potrebné mať kontrolu. Otec zastáva názor, že dieťa preberá jeho názory, vzory.

13. Súčasťou tejto správy bola aj SMS komunikácia medzi matkou a otcom, z ktorej vyplýva, že otec matku obviňuje z toho, že deti necháva doma samé a opustené. Obviňuje ju, že zanedbáva starostlivosť o mal. deti.

14. Zo správy základnej umeleckej školy vo P. B. O. vyplýva, že spolupráca s rodičmi je na veľmi dobrej úrovni. V minulosti sa rodičia spolu zúčastňovali triednych rodičovských združení, spojených s prehrávkou žiakov, na ktorých U. účinkoval a zaujímali sa o jeho prospech. Otec sa zúčastňoval pravidelne aj na vyučovacích hodinách klavíra a pomáhal mu s domácou prípravou. Na začiatku tohto školského roka 2019/2020 došlo k zhoršeniu prospechu, o ktorom bol U. otec informovaný na rodičovskom združení v októbri 2019. Znova sa začal pravidelne zúčastňovať na vyučovaní, spolu so synom doma nacvičovali skladby podľa pokynov triednej učiteľky, vďaka čomu došlo k výraznému zlepšeniu prospechu. Pán O. svojho syna veľmi aktívne podporuje, záleží mu na jeho napredovaní v štúdiu hudby a tým ho kladne motivuje k dosahovaniu čo najlepších výsledkov.

15. Podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou zo dňa 02.06.2020 otec zastáva názor, že dieťa chce byť vo P. B. O., je tu zvyknuté na prostredie, má tu školu, kamarátov, zázemie. Rodinné, bytové, sociálne pomery na strane matky a názor dieťaťa prešetroval Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny W.. Maloletý U. pri osobnom rozhovore uviedol, že je žiakom X. ročníka Základnej školy na U.J. N. P. P. B. O.. Obľúbeným predmetom je informatika a aj voľný čas trávi prevažne na počítači, kde hrá hry s kamarátmi z P. B. O.L.. Dieťa uviedlo, že chce ostať bývať v W., teší sa do novej školy a že si tu nájde nových kamarátov. Páči sa mu v W., pretože je tam viac obchodov a škôl zameraných na informatiku. S otcom sa stretáva každý druhý víkend. Myslí si, že sa rodičia vedia dohodnúť na tom, aby sa s otcom stretával aj v iné dni ako cez víkend.

16. Otec namietol objektivnosť tejto správy (výsluchu maloletého Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny W.), nakoľko matka pracuje ako H. G. Ú. L., U. P. H. G. W..

17. Zo správy Z. Š. U. N. P. P. B. O. je zrejmé, že mal. U. je komunikatívny, ochotný zapájať sa do aktivít triedy a školy. Medzi spolužiakmi je obľúbený a nemá problém začleniť sa do kolektívu. Vyznačuje sa milou a priateľskou povahou. Rád zabáva spolužiakov a je vždy ochotný pomôcť. Vyniká hlavne v predmetoch informatika, biológia, dejepis, občianska náuka a hudobná výchova. V školskom roku 2019/2020 došlo u žiaka k zhoršeniu prospechu vo vyučovacích predmetoch slovenský jazyk, anglický jazyk, matematika a fyzika, kde vyučujúci ako hlavný dôvod uvádzajú nedostatočnú a nesystematickú domácu prípravu, absentuje vypracovanie domácej úlohy a pod. Na hodinách býva roztržitý a má problém s koncentráciou. V čase dištančnej formy vzdelávania v tomto školskom roku si úlohy plnil nepravidelne a nie na požadovanej úrovni. Jeho príprava na vyučovanie si vyžaduje pravidelnú kontrolu zo strany rodičov. O vzťahoch v rodine a k rodičom sa veľmi nevyjadruje, pôsobí vyrovnané. Častejšie spomína sestru, ktorou má podľa všetkého blízky vzťah. Obaja rodičia so školou spolupracujú. Matka sa pravidelne zúčastňuje rodičovských združení a v prípade potreby komunikuje s triednou učiteľkou telefonicky. Otec sa informuje o výchovno - vzdelávacích výsledkoch syna taktiež osobne a pravidelne.

18. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny P. B. O. zisťoval názor mal. detí. Mal. U. v rozhovore uviedol, že chce ostať pri sestre a mame kvôli učeniu, lebo mu pomáhajú. Chce ostať v W. žiť a cez víkendy chce chodiť k otcovi. Každý druhý víkend. Každý víkend nie. Cez prázdniny chce byť polovicu u otca a polovicu u mamky. Chce ostať v W. kvôli rodine. Vo P. B. O. má rodinu tiež, starých rodičov. S mamou sa často učí angličtinu, iné predmety, mama chodila skôr domov ako otec. Zvyčajne skôr, ako otec. Ak mamka odbehla, išla na nákup a potom domov. S mamkou sa zvykol učiť, večerať a pozerať TV. S otcom sa učil matematiku a fyziku a ostatné predmety sa učil s mamkou. Hral pravidelne na klavír. Režim v W. je ten istý, učia sa, večerajú, pozerajú televízor. Okrem toho ich mama vzala do OC Optima, na bobovú dráhu a do ZOO, na kúpalisko, na Šírave boli na chate. So sestrou sa učí angličtinu, chodí do

jazykovej školy. Pomáha mu s počítačom, stiahnuť hry. Pomáhajú si navzájom. Pozerajú spolu televízor, často mu pomáha s učením. V W. bývajú v byte, majú tam spoločnú izbu so sestrou. Páči sa mu v W.. Chcel by chodiť do školy v W.. Nemá tam kamarátov zatiaľ, má tam rodinu, babkina sestra a jej dcéra bývajú v W.. Býva tam aj nevlastná sestra. Otec mu chýba. Vníma to tak, že už s nimi nebýva. Je s ním pravidelne, každý druhý víkend od piatka do nedele. Ocko pre neho príde do W. v piatok a mamka príde pre nich v nedeľu poobede. K otcovi s ním chodí aj sestra. Ocko mu telefonuje pravidelne. Celkom ho baví hrať na klavíry. V základnej škole je učenie už ťažšie a dúfa, že to doženie tohto roku. Počas korony sa zhoršil v učebnom prospechu. Vo P. sa učil sám slovenčinu, literatúru, geografiu a mamka ho skúšala. P. sa učila s ním hlavne angličtinu, ocko matematiku a fyziku a ostatné predmety mamka. V W. sa s ním učila mamka a sestra. Dodatočne sa zvykol otca pýtať na predmety ako predtým. Kamarátov má vo P., P. W. nie. V W. nemá kamarátov, iba rodinu. V W. počas týždňa je na počítači (hrá online hry) alebo pozerá televízor.

19. Mal. P. uviedla, že so U. majú spolu dobrý vzťah. Študuje na X. R. P. W.. Keď sú spolu, hrajú sa na počítači. Pomáha mu s anglickým jazykom. Zvyknú sa spolu rozprávať. V hre na klavír mu nepomáha, to musí sám, učí sa s ním len teóriu. Je to často. Pomáha mu s anglickým jazykom, cez „coronu“ mu pomáhala individuálne, s čím potreboval. Boli to rôzne predmety. Vyhovuje jej viac bývať v byte, ako na internáte. Internát má prísny režim. Brata vníma normálne, nevidí zmeny na jeho správaní. Mamka brala jeho kamarátov na týždeň k nim do domácnosti. Brat je najčastejšie na počítači. Zvykol sa pýtať skôr zo styku u otca k mamke. Podľa nej si U. P. W. zvykol. Nemá problém s adaptáciou. Ak sa rozprávajú spolu, je to o bežných veciach, internete, o hrách. O tom, že je mu smutno, nespomínal nič. P. sa mu viac venovala mamka. Otec sa s ním učil matematiku a fyziku, mamka ostatné predmety. V W. sa mu venuje mamka aj ona. Mamka chodila domov okolo 15. hod. poobede a otec okolo 16.hod.-17. hod. Ak odišli preč, tak na nákup. Možno 2-krát sa stalo, že ostali cez noc sami bez mamy vo P. B. O.. Inak chodili k starej matke. Mama bola cez noc preč, ale keď sa ráno zobudila, bola už doma. Stávalo sa, že aj dva víkendy za sebou boli deti s mamou. Nikdy sa nestalo, aby boli doma bez jedla. V W. mamka pracuje do 15.hod a tak aj chodí domov. Podľa nej by bolo lepšie, keby bol U. P. W.N.. Odôvodňuje to tým, že sú na seba zvyknutí ako súrodenci. Sú spolu. Otec zvykne byť dlho v práci, do 17.hod. Nevie, akoby zvládol otec so U. učivo. Mamka má viac skúsenosti s učením s bratom, vie ako na neho. Mamka ich viac berie na výlety a dovolenky. Otec ich berie iba na chatu na Domašu. Rodičia spolu s deťmi nechodili nikdy na dovolenky. Otec nerád chodí na dovolenky. Chodia stále do Turecka. V Turecku boli deti s mamkou, mamkinou sestrou a s jej dvoma deťmi. S otcom trávi každý 2. víkend aj s bratom. Mamka ich vozí z W. H. J. W.. Otec pre nich bol asi iba dvakrát.

20. Otec k správe Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny P. B. O. doručil súdu stanovisko, v ktorom uviedol, že názor maloletého dieťaťa je potrebné brať do úvahy. Ale podľa jeho názoru nie je možné, aby sa v tomto konaní zohľadňoval iba názor dieťaťa a na základe toho sa rozhodlo. Ďalej poukázal na to, že U.N. bol pri ňom od 2.9.2020 do 4.9.2020, od 7.9.2020 do 11.9.2020 a aktuálne je pri ňom od 16.9.2020. V septembri 2020 nastúpil na Z. Š. B. U. N. P. P. B. O., kde je žiakom X. ročníka. Navštevuje tiež Základnú školu umenia. Víkendy trávi so svojou matkou a sestrou v W.. V pondelok ráno chodí na autobus do P. B. O., kedy ho čaká na autobusovej stanici a mešká opakovane na vyučovanie. V poobedňajších hodinách trávi čas tak so svojimi kamarátmi, ako aj učením, s ktorým mu pomáha podľa potreby a aktuálnych vyučovacích hodín. Kupuje mu ošatenie, obuv a školské pomôcky v zmysle jeho aktuálnych potrieb. Uhrádza poplatky, na ktoré ho škola vyzve. Taktiež si plní svoju vyživovaciu povinnosť prevodom na účet matke maloletých detí tak, ako mu stanovuje rozsudok súdu. Podozrel, že keď dcéra pred dvoma rokmi nastúpila do školy v W., bývala na internáte a domov chodila len cez víkendy a prázdniny. Vtedy v tom rozdelenie súrodencov nikto nevidel. Tento režim by zostal zachovaný a deti by sa vídali zase cez víkendy a prázdniny. U. má celé svoje zázemie vo P., má tu školu, spolužiakov, rodinu, starých rodičov, kamarátov a to mu dodáva pocit istoty, ktorú on veľmi potrebuje. Navštevuje X. rok ZUŠ odbor klavír a má za to, že v W. sa tomu matka venovať nebude, pretože ona k tomu vzťah nikdy nemala. Má za to, že U. je aktuálne v citlivom veku spojenom s nástupom puberty a preto je dôležité, aby mal stabilné bytové podmienky, stabilné zázemie, školu, kamarátov, rodinu a citové väzby. V zmysle názoru dieťaťa apeluje na fakt, že vo P. B. O. má dieťa biologického otca a starých rodičov zo strany jeho a strany matky, ktorí zohrávajú v živote dieťaťa dôležitejšiu úlohu ako vzdialení príbuzní typu bratranec.

21. Matka vo svojom písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 24.09.2020 uviedla, že nie je dôvod na zmenu výchovy a opatery maloletého U., keďže otec nemal problém s takýmto dodržiavaním režimu a ona mu taktiež vyšla v ústrety, čo sa týka styku s maloletými deťmi. V súčasnosti je situácia pre ňu

neprijateľná, keďže pracuje v W. a dieťa zatiaľ musela ponechať v byte u otca a to aj napriek tomu, že syn s tým nesúhlasil a v rámci tohto má za to, že pokiaľ mení bydlisko v rámci SR, rozhoduje aj o tom, že dieťa bude bývať s ňou, pokiaľ jej bolo zverené, keďže aj ono s tým súhlasí a je zverené do jej výchovy a opateru a má za to, že nejde o podstatnú náležitosť týkajúcu sa osoby maloletého, ktorú musia schváliť rodičia, skôr o právny precedens, keď dieťa je zverené do jej výchovy a je nútené navštevovať školu v inom meste a jej je odňatá možnosť vykonať osobnú opateru o dieťa. Čo sa týka vykonaného pohovoru so psychológom, tak maloletý U.T. sa vyjadril, že chce bývať naďalej s ňou a nevidí dôvod meniť tento rozsudok, keďže sa presťahovala aj s deťmi do iného mesta. Táto situácia bola aj kvôli otcovi, pretože spolužitie s ním v jednom byte aj spolu s deťmi bolo neúnosné. Maloletý U. sa vyjadril, že chce ostať bývať v W., chce bývať so ňou aj spolu so svojou sestrou P., s tým, že nastúpi do základnej školy v W.. Vzhľadom na správanie sa otca k deťom a ku nej v minulosti, maloletý U. v nijakom prípade nechce ostať bývať so svojím otcom a ona sa dostáva do situácie, kedy je dieťa zverené do jej výchovy, bývať s otcom nechce a nevie ho prihlásiť aj napriek všetkým okolnostiam do W., do školy, kde má prácu. Maloletý U. má nastúpiť na základnú školu na T. P. W., s čím súhlasí aj riaditeľ školy, v W. má aj lekára. V súčasnosti maloletý U. je nútený bývať v byte so svojím otcom, keďže začal navštevovať školu vo P., ešte viac sa vyhrotil jeho vzťah k otcovi, nie je tam spokojný a každopádne chce bývať s ňou v W. naďalej a navštevovať základnú školu taktiež v W.. Poukázala aj na to, že matka otcovi doposiaľ nijakým spôsobom nebránila, aby participoval na výchove detí. Otec môže vykonávať svoju výchovu naďalej tak, ako doteraz a maloletý U. môže ho navštevovať v rámci styku každý druhý víkend. Nevidí u otca žiadne obmedzenie pre výchovu detí. Tiež poukázala aj na väzbu maloletého U. na svoju sestru P., kde v nijakom prípade nie je vhodné, aby deti žili oddelene.

22. Vzhľadom na vyjadrenie matky, v ktorom poukázala na vyhrotený vzťah otca a mal. U. počas jeho pobytu u otca súd v konaní vypočul mal. U. primerane jeho veku. Mal. U. veľmi spontánne, pekne odpovedal na to, ako trávi čas v škole vo P. B. O., čo robí u ocka, kedy chodíeva ocko domov, kedy chodievala mamka, s kým sa ktorý predmet učí a ktorý predmet má rád. Mal. U. po istom zaváhaní odpovedal, že by dal prednosť tomu, aby býval v W., pretože tam je jeho sestra. Od kedy bývajú v W. už nie je na internáte, ale býva s nimi v byte. Chce k ockovi chodiť domov, teda na víkendy, chce chodiť aj ku starým rodičom. Z výpovede bolo zrejmé, že dieťa má rado oboch rodičov a je veľmi ťažké pre neho riešiť túto situáciu, je zrejmé, že asi najradšej by bol s oboma rodičmi spolu.

23. K oboznámenej výpovedi mal. U. otec uviedol, že v jari, keď sa matka odsťahovala so synom do W., syn mu tvrdil, že nechce zmeniť školu. Myslí, že terajšie tvrdenie syna je pod vplyvom matky.

24. Matka predložila žiadosť o preradenie žiaka na inú školu, z ktorej je zrejmé, že riaditeľ školy, ktorú chce žiak navštevovať súhlasí s preradením od 01.09.2020

25. Z daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2019 je zrejmé, že otec mal príjem zo živnosti 12.176,71,- EUR a výdavky vo výške 7.665,78,- EUR.

26. Podľa mzdového listu matka dosiahla za obdobie 09/2019 až 02/2020 priemernú čistú mzdu 754,- EUR.

27. Súd vec takto právne posúdil.

28. V zmysle § 26 Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), ak sa menia pomery, môže súd aj bez návrhu zmeniť rozhodnutia o výkone rodičovských práv a povinností, alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

29. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

30. V zmysle čl. 5 Zákona o rodine, záujem mal. dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu mal. dieťa sa zohľadňuje najmä:

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa.
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností

31. V zmysle ust. § 121 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa menia pomery.

32. Hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol o veci opakovane rozhodnúť je zmena pomerov. Zmenou pomerov sa rozumie výrazná zmena tých okolností, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu.

33. Zmenou pomerov sa rozumie výrazná zmena tých okolností, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu.

34. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že matka riadne zabezpečuje starostlivosť o mal. dieťa. V starostlivosti matky neboli zistené také závažné nedostatky, ktoré by odôvodňovali zmenu rozhodnutia o úprave práv a povinností rodičov k mal. dieťaťu. Otec svoj návrh odôvodňoval najmä tým, že matka sa dieťaťu dostatočne nevenuje v dôsledku čoho sa zhoršil maloletému prospech v škole, ako aj v základnej umeleckej škole. Súd nepopiera, že došlo k zhoršeniu prospechu maloletého, táto skutočnosť je preukázaná z predloženého vysvedčenia, ako aj zo správy základnej školy, či umeleckej školy. Nie je možné stotožniť s tvrdením otca, že jedinou príčinou zhoršeného prospechu maloletého je nedostatočná starostlivosť zo strany matky. Zhoršený prospech maloletého môže byť do istej miery aj reakciou na celkovú situáciu v rodine. Mal. U. bol v dôsledku rozpadu vzťahu medzi jeho rodičmi vystavený sérii významných životných zmien, ktoré majú na dieťa destabilizujúci vplyv. Mal. je vystavovaný vzhľadom na konfliktný vzťah rodičov stresovým situáciám, najmä za okolnosti, keď dieťa má vybudovaný silný citový vzťah k obom rodičom a rado by trávil čas s oboma rodičmi naraz. V dôsledku vzájomného boja rodičov o dieťa, sa môže cítiť v takejto rodinnej situácii nepríjemne a negatívne a následok toho sa môže prejavíť aj školských výsledkoch.

35. Súd vychádza aj z opakovaných výpovedí maloletého. Je nepochybné, že maloletý počas celého konania preferoval matku, aj keď z jeho výpovede je zrejmé, že má dobrý vzťah aj s otcom. Pred súdom, bez prítomnosti rodičov, vyslovil, že radšej by býval so svojou matkou a sestrou a s otcom by trávil víkendy, prípadne prázdniny. Neprekáža mu ani zmena školy. To, čo prezentoval otec, že syn mu tvrdil, že chce zostať vo P. B. O. je dôsledkom toho, že sa dostáva do konfliktu lojality a každému rodičovi povie, čo chce počuť. Súd má za to, že dieťa je vzhľadom na svoj vek dostatočne rozumovo a emocionálne vyspelé, aby vedelo vyjadriť svoj názor v otázke s kým chce zdieľať spoločnú domácnosť. Keďže zo strany matky nebolo zistené zanedbanie starostlivosti, súd na názor dieťaťa prihliadol. Aj keď vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že obaja rodičia majú predpoklady na to, aby im bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Otec má výrazný podiel na tom, že sa mal. U. vrátil k systematickej príprave na vyučovanie a výchovno-vzdelávacie výsledky sa u neho zlepšili. Súd však bral do úvahy aj tú skutočnosť, že matka dieťaťu v aktuálnej životnej situácii môže poskytnúť lepšie emocionálne zázemie. Je potrebné zdôrazniť, že určitá miera zrelosti, ústretovosti a kooperácie medzi rodičmi je veľmi dôležitá pre psychickú pohodu a zdravý vývoj ich mal. syna.

36. Súd v tejto súvislosti poukazuje aj na čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, ktorý zaručuje dieťaťu právo na posúdenie jeho najlepších záujmov a ich prvoradé zohľadnenie pri akýchkoľvek krokoch alebo

rozhodnutiach, ktoré sa ho týkajú, tak vo verejnej, ako aj v súkromnej sfére. Podľa čl. 12 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, zabezpečujú dieťaťu, ktoré je schopné formulovať svoje vlastné názory, právo tieto názory slobodne vyjadrovať vo všetkých záležitostiach, ktoré sa ho dotýkajú, pričom sa názorom dieťaťa musí venovať patričná pozornosť zodpovedajúca jeho veku a úrovni. Za tým účelom sa dieťaťu poskytuje najmä možnosť, aby sa vypočulo v každom súdnom alebo správnom konaní, ktoré sa ho dotýka, a to buď priamo, alebo prostredníctvom zástupcu alebo príslušného orgánu, pričom spôsob vypočutia musí byť v súlade s procedurálnymi pravidlami vnútroštátneho zákonodarstva.

37. Súd vzal mimo hore uvedených skutočností do úvahy aj to, že maloletý je citovo naviazaný aj na svoju sestru, a v prípade jeho zverenia do starostlivosti otca by došlo k pretrhnutiu súrodeneckých väzieb. V prípade maloletých súrodencov je nežiaduce a nevhodné a vo väčšine prípadov aj v neprospech týchto maloletých detí, aby sa pri rozhodovaní o zverení do osobnej starostlivosti rozdeľovali. Rozdelenie maloletých súrodencov musí byť vždy odôvodnené výnimočnými okolnosťami, ako napríklad vtedy, ak mal. deti vyrastajú už dlhší čas oddelene a navykli si už na určité výchovné prostredie, alebo takisto vtedy, ak by oddelená výchova nevedla k strate vzájomného sústavného kontaktu maloletých detí. Súd nesúhlasí s konštatovaním otca, že by súrodenci trávili spolu toľko času ako doposiaľ, nakoľko v prípade zverenia maloletého do starostlivosti otca by mal. U. v rámci úpravy styku trávil víkendy u matky a mal. P. u otca. Deti by spolu boli minimálne, čím by mohlo dôjsť k ich vzájomnému odcudzeniu. Za záujem maloletých detí súd považoval zachovanie súrodeneckého putá, a to najmä za súčasnej konfliktnej situácie medzi rodičmi, ktorá negatívne vplyva najmä na mal. U., ktorý je zaťažený súčasnou situáciou a vzájomným bojom rodičov o neho.

38. Súd sa zaoberal aj výhradami otca, že maloletý má vo P. B. O. stabilné prostredie, na ktoré je zvyknutý, má tu vybudované rodinné a kamarátske väzby. Uvedené skutočnosti súd nemôže poprieť, avšak matka sa reálne presťahovala s maloletým do W. v marci tohto roku, teda maloletý sa reálne zdržiaval väčšinu času od uvedeného obdobia až do začiatku septembra, kedy už opäť nastúpil do školy vo P. B. O., v W.N. (aj napriek nariadenému neodkladnému opatreniu, ktorým bola matke uložená povinnosť zdržať sa premiestnenia maloletého do inej obce/mesta ako je P. B. O.). Maloletý aj napriek tomu s odstupom času uviedol, že by radšej zostal bývať s mamou a sestrou v W., kde chce navštevovať aj školu. Z uvedeného možno vyvodiť záver, že maloletý si na nové prostredie zvykol. Ak by tomu tak nebolo a maloletý by sa na nové prostredie neadaptoval, možno predpokladať, že by chcel zostať bývať naďalej vo P. B. O..

39. Berúc do úvahy výsledky vykonaného dokazovania sa javí, že je toho času v najlepšom záujme mal. dieťaťa, aby zostalo v osobnej starostlivosti matky, nakoľko v konaní neboli zistené také výrazné nedostatky v starostlivosti o maloletého, ktoré by odôvodňovali zmenu výchovného prostredia. Súd preto návrh otca zamietol a s prihliadnutím na uvedené zamietol aj návrh, ktorým sa domáhal, aby súd určil, že trvalé bydlisko mal. Simona bude na adrese vo Vranove n.T.

40. Uznesením zo dňa 06.10.2020 súd začal konanie z úradnej moci vo veci určenia dohľadu nad výchovou mal. dieťaťa.

41. Podľa ust. § 37 ods. 2, písm. b) Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme mal. dieťaťa, súd určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

42. Systém výchovných opatrení je budovaný systematicky od miernejších zásahov k vážnejším zásahom. Hmotnoprávnou podmienkou uloženia výchovného opatrenia je, že to vyžadujem záujem dieťaťa. Účinnosť uloženého výchovného opatrenia súd hodnotí v spolupráci s orgánom SPO detí, obce, školy, aj neštátnych subjektov a zariadení.

43. V danom prípade vykonaným dokazovaním dospel súd k záveru, že je potrebné zároveň uložiť výchovné opatrenia tak, ako je vo uvedené vo výroku uznesenia. Matka sa vyjadrila, že vzhľadom na vzniknutú situáciu v rodine je ochotná znášať nad výchovou maloletého dohľad. Maloletý bol v poslednom období vystavovaný viacerým záťažovým zmenám, ktoré sa môžu odzrkadliť na jeho zdravom vývine. Otcovi sa podarilo stabilizovať jeho výchovno-vzdelávacie výsledky. Je potrebné, aby aj v novej škole bola zo strany matky venovaná dieťaťu zvýšená pozornosť, pokiaľ sa týka prípravy na

vyučovanie a zároveň je v tomto potrebná spolupráca oboch rodičov. Súd má za to, že v danom prípade je v záujme mal. určiť nad jeho výchovou dohľad.

44. Ak súd zistí, že výchovné opatrenie splnilo sledovaný účel, rozhodnutie zruší.

45. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom tunajšieho súdu.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.